

Модернізація системи регіонального розвитку та інвестицій в Україні

Від розриву між де-юре та де-факто до повноцінної європейської інтеграції

Анатолій Ткачук

Пропозиції щодо реформування законодавства для регіонального розвитку, публічного інвестування в інтересах розвитку громад і регіонів та доступу до європейських фондів.

На папері (De Jure)

Базовий закон «Про засади державної регіональної політики» загалом відповідає кращим європейським практикам. Запроваджено ієрархію планувальних документів та поняття функціональних типів територій.

В реальності (De Facto)

Серйозний відхід від європейських підходів. Невідповідність типів територій Статті 174 Договору про функціонування ЄС (TFEU). Наявні критичні різночитання та неузгодженість між стратегічними планувальними документами різних рівнів.

Ключові вузькі місця діючої системи

Відсутність програм регіонального розвитку

Відсутні ключові програми, які мають бути невіддільними складовими плану заходів з реалізації Державної стратегії регіонального розвитку (ДСРР). Стратегія існує без механізмів впровадження.

Непрогнозованість фінансування

Державний фонд регіонального розвитку (ДФРР) не забезпечує стабільного та прогнозованого фінансування. Регіони не можуть планувати довгостроковий розвиток.

Загроза хибного шляху реформування

Небезпека руйнування системи

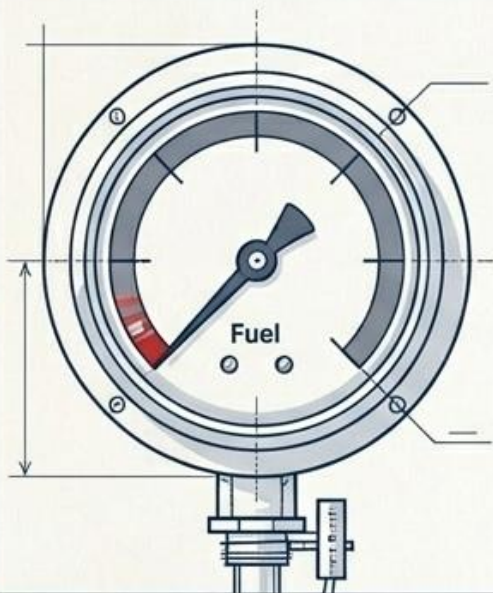
Реформа публічного інвестування

Запровадження реформи публічного інвестування у відриві від системи планування регіонального розвитку є критичною помилкою.

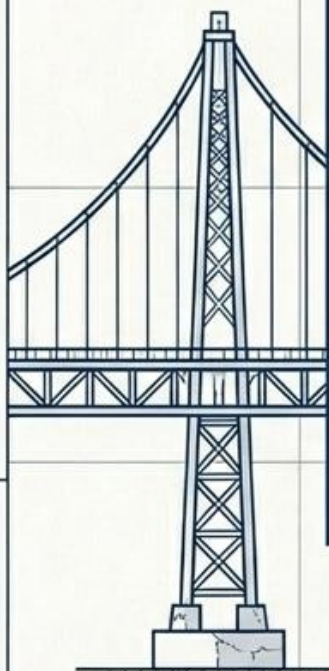
Система регіонального розвитку

Перетворення ДФРР на звичайну «програму публічних інвестицій» створює пряму небезпеку остаточного руйнування як системи планування, так і фінансування регіонального розвитку.

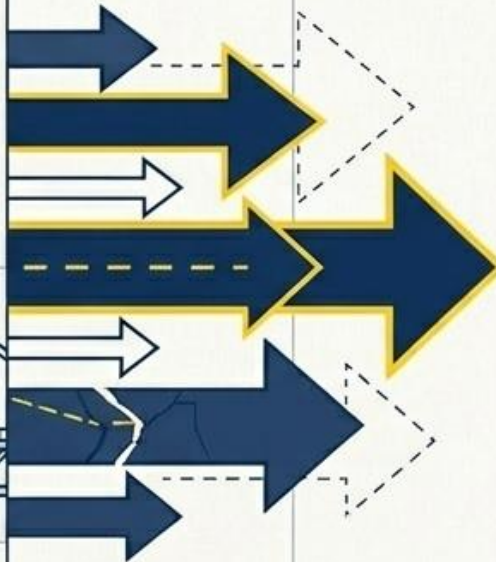
Стратегічний розворот: Єдиний шлях до фінансового виживання

Внутрішні ресурси:
В умовах війни сподіватись на стабільне фінансування регіонального розвитку винятково за рахунок державного бюджету — непродуктивно.

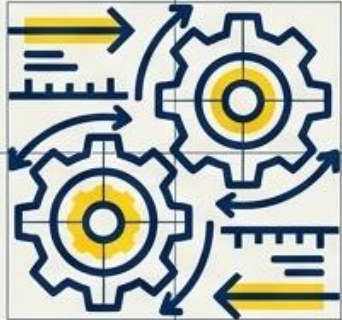
Адаптація українського законодавства до європейських вимог та правил — це не опція, а єдина умова доступу до капіталу.

Зовнішні ресурси:
Основний ресурс можливий виключно за рахунок фондів Європейського Союзу та приватних інвестицій.

Крок 1: Оновлення законодавчого фундаменту

Необхідні оперативні зміни до Закону «Про засади державної регіональної політики».

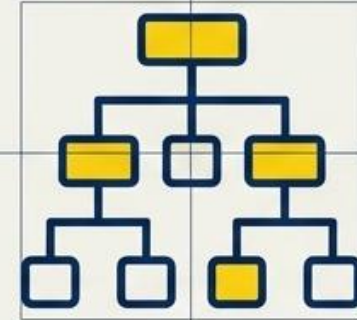
Синхронізація

Чіткі вимоги щодо порядку, строків та взаємоузгодження стратегічних планувальних документів між собою.

Районування

Виправлення ситуації щодо визначення макрорегіонального районування території України для цілей планування.

Типізація

Визначення переліку та вимог до функціональних типів територій у суворій відповідності до європейських правил.

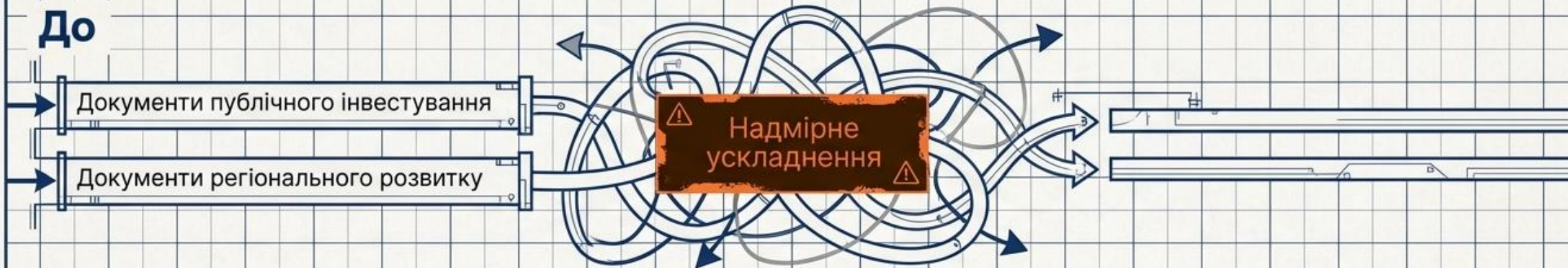
Крок 2: Трансформація ДФРР у фінансову інституцію

Підготовка окремого закону (або розділу) про Державний (Національний) фонд регіонального розвитку.

	Поточний статус	Цільова модель
Статус	Бюджетна програма	Окрема потужна фінансова установа.
Джерела коштів	Залежність від державного бюджету	Здатність самостійно акумулювати кошти з різних джерел, передусім зовнішніх (ЄС).
Правила роботи	Непрогнозовані та змінні	Чіткі правила фінансування програм та проектів, ідентичні до стандартів ЄС.

Крок 3: Гармонізація систем планування

До

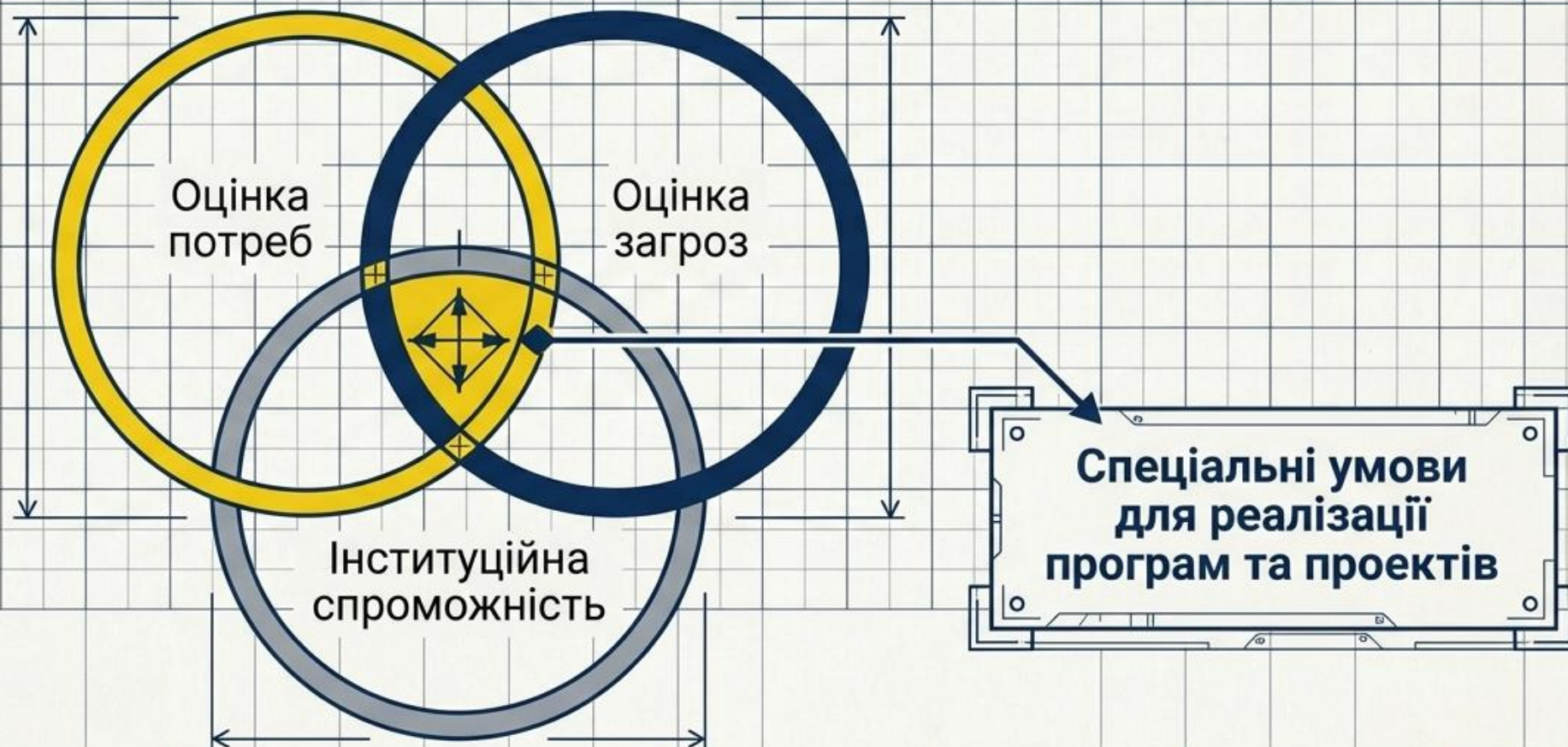
Після

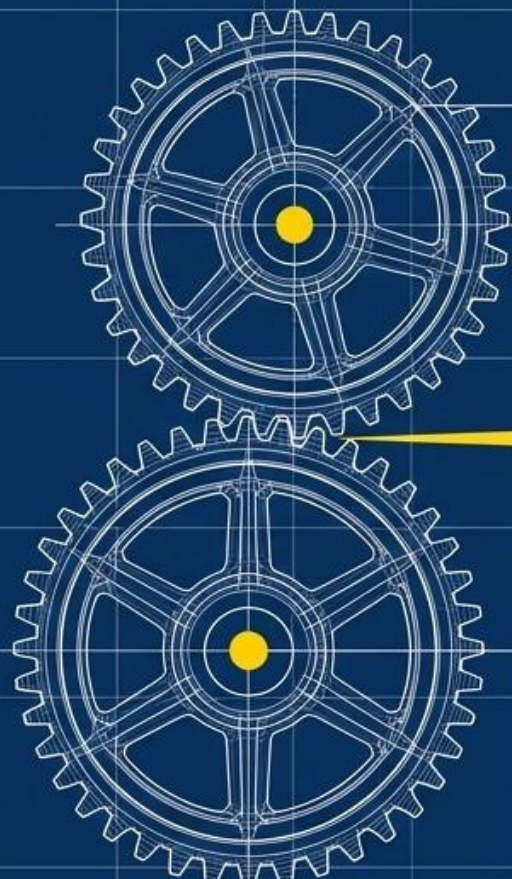
Перегляд вимог щодо формування документів публічного інвестування. Їх пряма гармонізація із системою планування регіональним розвитком для зняття штучних бюрократичних бар'єрів.

Крок 4: Захист та підтримка постраждалих громад

Передбачити у новому нормативному регулюванні особливі умови для прифронтових, прикордонних (з РФ та РБ) та найбільш постраждалих територіальних громад.

Забезпечення реалізації: Комунікація та Переговори

Належний інформаційний супровід

Системна комунікація змін
для всіх стейкхолдерів
регіонального розвитку.

Залучення перемовників

Безпосередня участь осіб
з українського та
європейського боку, які
ведуть переговори.

**Повне узгодження
українських та
європейських
інтересів для
успішної інтеграції
та відновлення.**

Цю презентацію створено ГО «Інститут громадянського суспільства» за підтримки Фонду «Аскольд і Дір», що адмініструється ІСАР Єднання в межах проєкту «Сильне громадянське суспільство України – рушій реформ і демократії» за фінансування Норвегії та Швеції. Зміст цієї презентації є відповідальністю ГО «Інститут громадянського суспільства» та не є відображенням поглядів урядів Норвегії, Швеції або ІСАР Єднання.